

VELE GEZICHTEN, ÉÉN TALENT

(BIG GIRLS DO BIG THINGS) – ELEANOR BAUER

SOFIE RYCKEN

Eleanor Bauer is moeilijk in een hokje te stoppen. Met haar meter vierentachtig en stevige dijen heeft ze een atypisch danslichaam, en ook hoe ze haar performances invult is erg bijzonder. Dans, zang, theater en stand-up comedy vinden elkaar in entertainende voorstellingen die barsten van de culturele citaten. Maar (*Big Girls do Big Things*) is meer dan de Grote Eleanor Show: het is een fascinerende trip over genregrenzen heen.

Na een optreden in Amsterdam, enkele jaren geleden, kwam Eleanor Bauer oog in oog te staan met een enthousiaste fan. Hij kwam haar even zeggen dat ze danste als een zwaan, 'een zwaan, gevangen in het lijf van een ijsbeer'. Een gevaarlijk compliment, maar Bauer heeft er haar voordeel mee gedaan. In haar nieuwe voorstelling (*Big Girls do Big Things*) kruipt ze letterlijk in de huid van een ijsbeer, als één van tientallen vermommingen. Het siert en typeert Bauer, die een reputatie heeft opgebouwd als een onverschrokken en razend intelligente danseres. De New Yorkse, die al samenwerkte met grote namen als Mette Ingvarsdén, Trisha Brown en Anne Teresa De Keersmaeker, is nooit bang om zichzelf te bevragen. Ze heeft bovendien een uitzonderlijk inzicht in de dynamiek tussen een performer en het publiek, wat haar toelaat er volop mee te experimenteren.

(TUSSEN HAAKJES)

Als de 'Big Things' uit de titel grootse verwachtingen opwekken, stelt het decor die gauw bij. We zien een wankel keukenladdertje, met daaronder een wit tapijt. Bepaald geen veelbelovende setting. Drie kanten van het rechthoekige podium zijn bekleed met lange grijs-blauwe gordijnen. Die zijn zo opgehangen dat ze aan de onderkant enkele meters over de grond slepen, terwijl het publiek op de tribune gemakkelijk over de bovenkant heen kan kijken. De illusie van een strak afgebakend speelterrein waarbinnen de performer een alternatieve werkelijkheid schept, wordt genadeloos doorprikt. Alles ziet er een beetje knullig en onvolmaakt uit, en bovendien krijgt het publiek zeeën van tijd om rond te kijken. Bauer wacht opvallend lang met opkomen, terwijl de romantische tweede symfonie van Jean Sibelius de ongemakkelijke leegte tracht op te vullen. Wacht even, is dat de ster van de avond? Die dame in haar zwarte retrobadpakje met die strakke trek om haar mond? De indruk dat ze tegen haar zin een verplicht nummertje komt brengen, wordt versterkt door haar weerbarstige blik en stevige, zelfbewuste tred. Zodra ze voor haar publiek staat, verdwijnt ze: ze raapt een groot, wit, harig pak op, trekt het aan en ritst het helemaal toe. Net als de gordijnen is ook dit pak niet op maat gemaakt: Bauer zwemt erin rond, alsof ze in het donker niet kan uitdokteren waar haar benen en waar haar armen horen te zitten.

De 'big girl' hebben we nu al gezien, op de 'big things' is het nog even wachten. Het decor stelt weinig voor, Bauer zelf heeft allesbehalve een grootse entrée gemaakt en haar eerste scène was een verdwijntruc. Vertegenwoordigt deze optelsom van afwezigheden de ronde haakjes uit de titel?

GROTE BEKKEN EN KLEINE HARTJES

In het volgende deel toont Bauer zich meer open. Ze heeft haar weg gevonden in het witte pak – dat nu eens aan een ijsbeer, dan weer aan een jong poesje doet denken – en begint de ruimte te verkennen. Wanneer ze twee kleine cymbaaltjes ontdekt, klapt ze die met groeiend plezier tegen elkaar aan, tot er eentje haar uit handen vliegt. Gegniffel in de zaal als ze even beteuterd staat te kijken en het andere cymbaaltje nukkig de coulissen in gooit. Maar de kwaaië kleuter is slechts een van de vele personages die we vanavond te zien krijgen. Voor onze ogen begint Bauer aan een volgende reïncarnatie. Ze laat haar ruggengraat kronkelen, rolt haar schouders achteruit en wanneer ze één pootje in de lucht steekt, staat daar plots Eleanor de stoere rapper.

Met dat typische mankende loopje hipt en hopt ze over het podium, van de duivel niet bang. Tot ze bijna struikelt over een microfoon, schrikt van het schrapende geluid en alle brandie opnieuw wegsmelt. Die ze prompt herwint zodra ze de lol van de microfoon inziet. Het verhullende pak verhindert haar duidelijk niet om expressief te zijn en emoties uit te drukken die veel herkenbaarder zijn dan die uit de openingsscène. Kwetsbaarheid en frivoliteit lossen elkaar voortdurend af in een spel van grootsheid en kleine hartjes. Met verbluffend gemak en feilloze timing hinkelt ze van het ene personage naar het andere, met deconstructie als rode draad. Bauer geniet ervan om de beeldtaal van een bepaalde subcultuur volledig uit te kleden. Ze prikt een gaatje in opgeblazen imago's en laat hen leeglopen. Langzaamaan maakt de initiële onwennigheid – zowel van Bauer als van het publiek – plaats voor spelplezier.

STERKE SCHOUDERS

Naar het einde van de voorstelling toe mikt Bauer steeds meer op de gulle lach. Hoe ze het zeemzoete countrynummer 'Crazy' brengt, bovenop een krakkemikkig laddertje, is pure kitsch. En omdat *over the top* altijd nog meer *over the top* kan, voegt Bauer subtiele maar hilarische details toe: ooit al een diva gezien die midden in een lied haar gsm uit haar zak haalt en snel een blik op het scherm pje werpt? Nog steeds van bovenaan de ladder volgt zonder verpinken een monoloog, gebaseerd op cultartiest Karen Finleys 'The Constant State of Desire' uit 1987, een aanklacht tegen de kapitalistische consumptiemaatschappij. Alle elementen van de ellenlange opsomming hebben dezelfde clou: '*And nothing happened*'. Ze is gestopt met drugs, sigaretten en drank en er gebeurde niets. Ze heeft vijf deeltijdse baantjes genomen, heeft feestjes, festivals en workshops afgeschuimd en er is niets veranderd. Ze ging naar de sportschool, heeft dagen gedetoxed op proteïneshakes en is macrobiotisch gaan eten, zonder resultaat. Een overdosis slaappillen, haar hoofd in de oven en een geweer tegen haar slaap, maar niks. Brieven, petitie's, betogingen, allemaal tevergeefs. Bauer is grandioos in haar rol.

(*Big Girls do Big Things*) startte met een verdwijntruc, vervolgde met generische personages zoals 'het topmodel op de catwalk' en eindigt nu bij het letterlijk citeren van bestaande figuren, waaronder countryzangeres Patsy Cline, comédienne Karen Finley en danslegende Martha Graham. Aan de hand van ettelijke reïncarnaties heeft Bauer zich een weg gegraven door de pop, de dansgeschiedenis en de undergroundcultuur. Dat die caleidoscopische collectie blijft boeien, en niet wegzakt in een willekeurige reeks postmoderne verwijzingen en citaten, is louter te danken aan de grote persoonlijkheid van Bauer zelf. Identiteiten en imago's mogen dan vloeibaar zijn, haar talent stolt. Met maturiteit en oprechte interesse geeft ze elke kwinkslag het nodige gewicht. Met imitaties en citaten krijgt haar solo toch een onmiskenbaar eigen stempel. Zelfrelativerend maar onverschrokken verkent ze de grenzen van het podium, de hedendaagse dans en haar eigen kunnen.

Gezien op 13 maart 2010 in *Vooruit, Gent*

Info: www.goodmove.be

Deze tekst kwam tot stand in het kader van Corpus Kunstcritiek, een initiatief van VTI - Vlaams Theater Instituut – Steunpunt voor de Podiumkunsten, i.s.m. Vlaams-Nederlands Huis deBuren. Lees meer op www.vti.be/kunstcritiek.

De teksten van het Corpus Kunstcritiek vallen onder de licentie [Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works 2.0 Belgium](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/), wat betekent dat de teksten verspreid, maar niet veranderd mogen worden. Elke vorm van verkoop of betalende distributie is apart te onderhandelen, contacteer VTI.